

Onder de oude Ginkgo biloba: museumnieuws

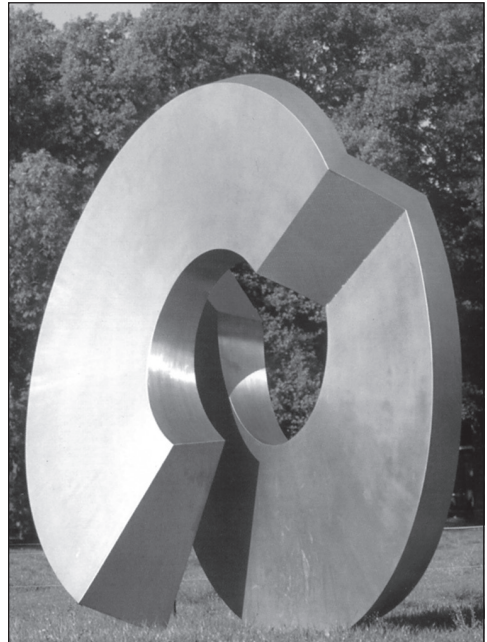
Onze grens.

Een grens is een dubbelzinnig verschijnsel: je terrein wordt afgezet, beperkt en dat richt je blik er vanaf, maar juist wat niet kan of mag is aantrekkelijk. Je wilt die grens over, je wilt ontdekken en de vruchten plukken van de uitwisseling. Dat kan met smokkelen, met de verplaatsing van productie of het passeren van de grens door arbeidskrachten. Verder kan dat door middel van scholing en kennisuitwisseling, met fiets- en wandeltochten en culturele activiteiten. Voor de meeste mensen is het leven aan de grens echter toch een leven met de rug

naar de grens. Wij wonen aan het randje van Nederland. Wij wonen nog steeds niet centraler in Europa dan de Randstad, wat extra mogelijkheden zou scheppen. Voor Menno ter Braak was dit al een thema. Hij verkende het Duitse grensgebied niet alleen, hij raakte ook bevriend met Thomas Mann en werkte met veel Duitse intellectuelen samen, terwijl het Hitlerregime er aan kwam. Met zijn Comité van Waakzaamheid had hij ook de aandacht van het Duitse regime getrokken en wist hij zich hoog op de lijst van doelen bij de Duitse inval.

Met een reizende tentoonstelling van de Liemers (naar de limes of grens van het Romeinse Rijk) tot Twente besteden we in samenwerking met tal van organisaties aandacht aan het feit dat de huidige grens 250 jaar geleden werd vastgesteld. Achtereenvolgens hebben we lokaal extra aandacht voor het stukje in de buurt: bij ons is dat in mei vooral de Holterhoek en Rekken. Een lange geschiedenis van dezelfde streektaal en smokkelen werd in de jaren veertig onderbroken door de Duitse bezetting.

*Open schakel 1995, roestvrij staal.
Gemaakt door Piet Slegers.
Een beeld op de grens in de Holterhoek.
Een schakel in de vorm van een technisch
gerealiseerde constructie die van nature
niet met elkaar verbonden elementen met
elkaar verbindt.
Gerealiseerd door de Stad Vreden en
gemeente Eibergen.*

Was er toen geen grens of was die extra scherp? De oorlogservaringen hakten er diep in. Pas de laatste twee decennia begint de onderlinge verhouding wat te normaliseren. Maar nu moeten we van ver komen om elkaar te bereiken, te begrijpen en aan te voelen.

Van 4 tot 28 mei heeft museum de Scheper een expositie over de grens met smokkelverhalen, met oorlogsverhalen en met Menno ter Braak. En tegelijk organiseert de Historische Kring in 't Spieker op 21/22 mei en 28/29 mei twee weekenden expositie over de totale grens van Haaksbergen tot Dinxperlo.

Omdat de beide exposities ook een educatief karakter hebben zullen we ook de scholen uitnodigen om naar het museum en kulturhus 't Spieker te komen.

In oktober besteedt museum De Scheper aandacht aan grenzen in het kader van de landelijke Maand van de Geschiedenis. We denken er over om onze grenzen te verleggen en iets wijder om ons heen te kijken. We vragen ons af wie de grenzen bepaalt en wat je doet met een grens? Met historische kaarten kijken we terug op een eeuw lang grenzen trekken in Europa, Afrika en Azië, van 1914 tot nu.

Eibergen, februari 2016.

Paul Puntman, adviseur museum de Scheper